

ACC. N:R M. 8328:1-4

Landskap: *Skåne*
Härad: *Bjäre*
Socken: *Houf*
Uppteckningsår: *1942*

Upptecknat av: *Olav Elbesson*
Adress: *Skolid Houf*
Berättat av:
Född år: *1876* i *Småryd Houf*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Speciellfrågelista
Vettisdagsbullar

L. U. F. 42.

Gäsriddning ö. slä katten ur
lunnan.

S. 4.

Skriv endast på denna sida!

Det är ett mycket gammalt bruk att äta "fastlagsbullar" men endast fastlagsöndag och "bullemåndag" dagen efter fastlagsöndag. Bullemåndag skulle alla ha så många bullar de kunde och ville äta. Till middag serverades alltid kokt mjölk med lite mandel och socker i till bullarna. Bullarna voro stora och släta penslade med ägg. Grummor brukade att gå kring på landsbyggen och sälja bullar från bagerierna i Bästad eller Torekov. Om de hembakta bullarna voro aldrig så goda, så gick det inte an för barnen med andra än dem "bulle kärningarna" hade att sälja "bullemåndag" och då skulle alltid skolbarnen ha en slant med sig att köpa bullar för. Men det var mera allmänt under 1800 talet, det blir mer och mer bortlagt, flöt serveras ju ännu bullar i fastlag.

Men nu är det mera stadsligt med Mandel
massa och bisprädde i. För lades mera an
på att de skulle vara stora och mätande.

De benämns enkelt Fastlagsbullar.

Lettisdagsdemla, heterögg o. s. v. har vi inte hört omtalas.
Däremot är det bruk här, att hela veckan efter
fastlags-söndag har varje dag något speciellt.
Pannkakstisdag, väffelonsdag, klättorsdag
munkefredag. Sönderhet pannkakstisdag
och väffelonsdag var mycket viktigt, hälet
skulle det inte vara något annat till mid
dag de dagarna, utan de skulle gå äta sig
mätta därav. Men det var mera allmänt
under 1800 talet, det blir mer och mer bort-
lagt, och numera är det endast de gamla
som äro bunda till det från ^{för} som hålla på
de Traditionerna. Mycket av maktighets skäl
och nu på grund av brist på ingredienser
na.

ACC. N:R. M. 8328:3

Några andra fastlagsbruk, därom så "katten
ur tunnari" gärrörning, och barnen gå ut
klädda fastlagsbönder och svinga i jär-
klarna, har vi också hört om talas och
läst om, men ingen kan minnas att det
förekommit här på orten.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 8328:4

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ebba Ebbesson
 Härad: Bjäre Adress: Ekelid, Skv.
 Socken: Skovf (Skv.) Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1942 Född år 1876 i Lwängd, V. Kvarnbo

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVUtdrag ur brev:

-----Så frågar Fru Isaksson om var jag läst om gåsridning ja det är ganska svårt att bestämt säga, ty det är längese'n. På 1870-talet fanns en illustrerad veckotidning, jag tror att den hette "Svenskt Veckoblad", den hade mina äldre kusiner flera årgångar av håftade, och den voro vi mycket intresserade av att läsa i vår barndom och ungdom, samt den gamla "Svenska Familjejournalen" och jag tror att jag läst den i någon av dem. Familjjournalen var ju en fin tidning, med vackert tryck så teckningen som var till var knappt fin nog till den.

Jag mins mycket väl illustrationen, porten där tunnan med katten uti, och "gåsritten", det var flera stycken som red på gås på en gång.

Senare har jag ju läst om i tidningar i Danmark, där det fortfarande är ett allmänt folknöje fastlagssöndag, som till och med Kung Kristian deltar uti, att slå katten ur tunnan, men nån gåsritt tror jag inte att där förekommer.

Skriv endast på denna sida!

N. 8328.

LUNDS UNIVERSITETS FOLKMINNESARKIV,

L U F 42.

L U N D .

Specialfrågelista.
"fettisdagsbullar."

Besvara om möjligt följande frågor med hänsyn till dels
a) 1880-talet, dels b) 1900-talet.

- 1) Är det brukligt på Eder ort att äta fastlagsbullar under fastan.
- 2) Äter Ni dem någon bestämd dag eller några bestämda dagar? Vilka? Vilken form ha dessa bröd? (runda, avlånga, kilformiga s.k. vigge eller kilar)?
- 3) Hur tillreder Ni bullarna? Brukar Ni ha mandelmassa i dem, och äter Ni dem med eller utan mjölk? Är mjölken kall eller varm? Läger Ni något i mjölken?
- 4) Vilket namn använder Ni på bullarna: Fastlagsbulle, fettisdagsbulle, fettisdagssemle, hetvägg (fetvägg) o. s. v.
- 5) Känner Ni till ordet hetvägg (fetvägg) och vad menas härmed?